

Recuperació d'una bassa: Projecte Rius a l'Escola Povill

Dades generals:

Escola Povill

Baix Llobregat

Jordi Cerdeira i Ribot

jcerdeir@xtec.cat

Dades de l'experiència:

"En el marc del projecte Rius va néixer l'experiència d'un grup d'alumnes de 3r i 4t d'ESO de l'Escola Povill d'Olesa de Montserrat que, al llarg d'un trimestre, participen en un crèdit variable que té com a objectiu recuperar un espai, concretament una bassa, de la població".

Des de feia tres anys els cursos d'ESO de l'Escola Povill d'Olesa de Montserrat participaven al Projecte Rius fent anàlisi de l'aigua en un tram del riu Llobregat relativament proper a l'escola. En un moment determinat es vol anar una mica més enllà i s'inicia un projecte d'adopció de rius (treball actiu de protecció o defensa d'un espai).

A l'hora de concretar el projecte es té molt present que s'ha de moure en dos vessants. Per un costat el que implica un clar objectiu de protecció mediambiental i, per l'altre, acomplir una funció pedagògica centrada en objectius procedimentals i actitudinals.

El projecte també ha d'acomplir uns requisits organitzatius que vénen molt marcats per la temporització, la localització, el material i infraestructures necessàries.

Entre les diverses opcions s'escull la de transformar una secció d'un antic canal industrial (Canal de Vilapou) en una bassa.

Fase de preparació: Sense la intervenció de l'alumnat. S'obtenen els permisos i es fan contactes amb els usuaris de la zona on s'actuarà. S'escull el curs que tirarà endavant el primer any de projecte i es temporitza el crèdit variable en què es portarà a terme. S'ofereix als

alumnes la possibilitat de fer un crèdit variable amb l'objectiu de recuperar l'espai i hi ha una molt bona resposta.

Fase d'actuació: Durant tres anys (cursos 2003-2004, 2004-2005 i 2005-2006) alumnes de 3r o 4t d'ESO treballen un trimestre al curs. La metodologia de treball sempre és la mateixa: s'exposen un seguit de feines a realitzar i es deixa que els alumnes es divideixin en grups i s'organitzin la feina de forma autònoma amb el suport del professor.

Fase de manteniment: A partir del curs 2006-2007, està prevista la creació de grups de voluntaris que, fora de l'horari escolar i molt de tant en tant, realitzin les tasques de manteniment.

Valoració del projecte: Un cop acabades les dues primeres fases es valora l'experiència molt positivament, tant pel que fa a l'objectiu conservacionista (s'ha preservat un petit ecosistema de cara a la protecció de macroinvertebrats i, sobretot, amfibis en una zona fins llavors altament degradada) com, principalment, pels objectius pedagògics ja que s'ha incidit en la percepció que té l'alumne sobre la seva capacitat real d'actuació en el seu entorn social.

La recuperació d'un espai amb l'única ajuda de pales, pics i les mans ha demostrat als alumnes que petites accions individuals o en petit grup poden aportar solucions a problemes locals, a banda que el treball manual els ha permès adquirir habilitats i coneixements en l'àmbit tecnològic (jardineria i construcció) i científic (funcionament d'ecosistemes, botànica i zoologia).

A més, ha constituït un molt bon exercici de treball en equip en què han hagut d'organitzar-se autònomament per fer el repartiment de tasques i escollir i millorar mètodes de treball.

Com a punt menys positiu, potser es podria destacar la dificultat per situar l'activitat dins d'un currículum d'ESO molt marcat per l'extens temari i per l'obligatorietat de realitzar determinats crèdits variables. Així, ha estat impossible que un sol grup pogués dur a terme totes les actuacions al llarg d'un curs i han estat tres grups independents que, durant un trimestre per curs, han anat desenvolupant el projecte. Tot i que això té la seva part positiva perquè permet que més alumnes participin en l'experiència, també es tradueix en diferències importants en la motivació (màxima en el cas del grup que inicia el projecte).

Finalment, destacar que, a l'hora de tirar endavant el projecte, ha estat fonamental el recolzament del Projecte Rius que, a més a més del suport tècnic, mitjançant una subvenció de Caja de Ahorros del Mediterráneo, va permetre subvencionar la tanca de fusta i el cartell informatiu que es van instal·lar a la Bassa del Canal.

Redacció: Jordi Cerdeira i Ribot, novembre de 2006

Aprenentatges que s'han donat:

- Àmbit tecnològic: jardineria i construcció.
- Àmbit científic: funcionament d'ecosistemes, botànica i zoologia.

Descripció del servei:

Recuperació d'una bassa i el seu ecosistema.

Àmbits de servei: Medi ambient

Matèries implicades: Tecnologia i Ciències Naturals

Nivells educatius: Educació obligatòria

Edats dels participants: 12-14 anys

Data d'inici del projecte: Curs 2003-04

Data de finalització del projecte: Curs 2005-06

Entitats que participen a l'experiència: Escola Povill, Projecte Rius

Dades de contacte:

Adreça: Pintor Fortuny, 13

Població: Olesa de Montserrat

Comarca: Baix Llobregat

Telèfon: 93 778 00 16

Correu electrònic: escolapovill@xtec.cat